

SAAREMAA ÜHISGÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA

ÜLDSÄTTED.....	3
§ 1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus	3
KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA	4
1. jagu Kooli väärtused ja eripära, õppe- ja kasvatusesmärgid ning -põhimõtted	4
§ 2. Kooli väärtused ja eripära	4
§ 3. Kooli õppe- ja kasvatusesmärgid ning -põhimõtted	5
2. jagu Õppekorraldus põhikoolis	7
§ 4. Põhikooli kohustuslikud ja valikõppeained	7
§ 5. Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati	7
§ 6. Põhikooli valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted.....	8
3. jagu Õppekorraldus gümnaasiumis	9
§ 7. Gümnaasiumi kohustuslikud ja valikkursused.....	9
§ 8. Gümnaasiumi tunnijaotusplaan kursuseti ja aastati.....	10
4. jagu Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline	12
5. jagu Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti	13
§ 9. I kooliaste.....	13
§ 10. II kooliaste.....	14
§ 11. III kooliaste	14
§ 12. Gümnaasium	15
6. jagu III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	16
§ 13. Loovtöö mõiste ja eesmärgid	16
§ 14. Loovtööde korralduse üldpõhimõtted.....	16
§ 15. Loovtööde läbiviimise ja hindamise ajakava	17
§ 16. Loovtöö teema valimine ja kinnitamine	17
§ 17. Loovtöö koostamisprotsess ja juhendamine	17
§ 18. Loovtöö kirjaliku kokkuvõtte vormistamine.....	18
§ 19. Kaitsmine	19
§ 20. Hindamine	19
7. jagu Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus	20
8. jagu Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus	20
§ 21. Käitumise ja hoolsuse hindamine põhikoolis.....	20
§ 22. Üleminekuksamite korraldus.....	21
§ 23. Hindamise korraldus põhikoolis.....	22
§ 24. Hindamise korraldus gümnaasiumis.....	23
§ 25. Gümnaasiumi lõpetamise korraldus	24
§ 26. Hinnete ja hinnangute vaidlustamine	24
9. jagu Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord.....	24
§ 27. Haridusliku erivajadusega õpilane	24
§ 28. Hariduslike erivajadustega õpilaste rühmad ja klassid.....	25
§ 29. Õpiabirühma vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus	25
§ 30. Õpiraskustega õpilaste klassi vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus.....	26
§ 31. Väikeklassi vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus	26
§ 32. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus gümnaasiumis	26

10. jagu Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus.....	26
11. jagu Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine	27
12. jagu Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.....	27
§ 33. Õpetajate koostöö põhimõtted.....	27
§ 34. Õpetajate töö planeerimise põhimõtted	28
13. jagu Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord	29

ÜLDSÄTTED

§ 1. Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

- (1) Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud põhikooli ja gümnaasiumi riiklike õppekavade alusel.
- (2) Kooli õppekava koostades lähtutakse riiklikest õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
- (3) Kooli õppekavas on üldosa ja ainekavad. Ainekavad on esitatud valdkonniti koondatuna lisadena. Lisades esitatakse ka läbivate teemade kavad kooliastmeti.
- (4) Saaremaa Ühisgümnaasiumi kooliastmed on:
 - 1) I kooliaste 1. – 3. klass;
 - 2) II kooliaste 4. – 6. klass;
 - 3) III kooliaste 7. – 9. klass;
 - 4) gümnaasium 10. – 12. klass.
- (5) Kooli õppekava üldosas esitatakse:
 - 1) kooli väärtused ja eripära, kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;
 - 2) õppekorraldus põhikoolis – tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti, läbivate teemade ja lõimingu rakendamine, valikainete ja võõrkeelte valik;
 - 3) õppekorraldus gümnaasiumis – kohustuslike kursuste ja kooli pakutavate valikkursuste kirjeldused, õppesuundade kirjeldused, õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted, õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted;
 - 4) üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused;
 - 5) liikluskasvatuse teemad;
 - 6) III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord;
 - 7) õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus;
 - 8) õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise ning gümnaasiumi lõpetamise korraldus;
 - 9) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord;
 - 10) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
 - 11) karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine;
 - 12) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
 - 13) kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
- (6) Ainevaldkonniti koondatud ainekavad esitatakse klassiti.

KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. jagu

Kooli väärtused ja eripära, õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted

§ 2. Kooli väärtused ja eripära

- (1) Kooli õppekavas oluliseks peetud väärtused tulenevad „Eesti Vabariigi põhiseaduses”, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonis, lapse õiguste konventsioonis ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).
- (2) Kooli visioon on: SAAREMAA ÜHISGÜMNAASIUM – JA SAADKI HAKKAMA
 - KÕIGIGA e iseendaga, igas meeskonnas, teiste inimestega
 - KÕIKJAL e tööl, kodus, puhkehetkel, kogu maailmas
 - KÕIKSE AEG e täna, homme, igal ajahetkel, kogu elu
 - KÕIGE GA e püstitatud eesmärkidega
- (3) Mitte ainult see pole tähtis, et õpetada toime tulema olevikuga, vaid ka see, et oskaks toime tulla tulevikuga.
- (4) Tähtis pole mitte ainult oskus kohaneda maailmaga, vaid tahe ja oskus muuta maailma paremaks, oskus tunda rõõmu elu üle ja rõõmustada teisi.
- (5) Kooli missioon on: SAPERE AUDE = SÕANDA OLLA TARK. Tarkuse võti peitub küsimise julguses.
- (6) Kooli põhieesmärk: Traditsioonidel põhineva innovaatilise gümnaasiumina valmistada ette õpilasi edasiõppimiseks, elukestvaks õppeks ja õnnelikuks eluks kiiresti muutuvast globaliseeruvast maailmast.
- (7) Saaremaa Ühisgümnaasiumi põhiväärtusteks peetakse järgmisi väärtusi
 - õppida, õppida, õppida
 - traditsioonide austamine
 - oma kooli tunne
 - meeskonnatöö
 - pidev analüüs ja arenemine
 - alati endast parimat
 - loovuse toetamine
 - ideede hindamine
 - uurimistegevuse arendamine
 - hoolivus, abivalmidus ja viisakus
 - koostöö lapsevanematega
 - positiivsete kogemuste jagamine teistele

- (8) Tunnustatud alusväärtusteks on koolis nagu ka kogu ühiskonnas:
- 1) moraalsed väärtused: ausus, hoolivus, õiglus, inimväärikus, lugupidamine iseenda ja teiste vastu;
 - 2) sotsiaalsed väärtused: vabadus, demokraatia, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutus, rahvuslus, emakeel, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, sooline võrdõiguslikkus.

§ 3. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid ning -põhimõtted

- (1) Lõpetades kooli, on õpilane omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused.
- (2) Õppe- ja kasvatuse aineüleseks eesmärgiks on põhikooli riikliku õppekava § 4 lõikes 4 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 4 lõikes 3 esitatud üldpädevuste, põhikooli riiklikus õppekavas § 7, § 9, § 11 kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning ainevaldkonnakavades esitatud valdkonnapädevuste kujunemine.
- (3) Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on koosõlas kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab põhikooli, on teadmised ainevaldkonnaalaste faktide kohta, põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid ning suutlikkus töötada ja õppida juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.
- (4) Gümnaasiumi lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on koosõlas kvalifikatsiooniraamistiku 4. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel, kes lõpetab gümnaasiumi, on ainevaldkonna- ja õppesuunaalased laialtulatlikud faktilised ja teoreetilised teadmised, õppesuunaalased kognitiivsed ja praktilised oskused konkreetsetele probleemidele lahenduste leidmiseks ning suutlikkus juhtida ise oma õppimist vastavalt juhtnõridele olukordades, mida saab tavaliselt ette näha, kuid mis võivad muutuda, juhendada kaaslaste tavatööd, võtta mõningane vastutus õppimise hindamise ja edendamise eest.
- (5) Üldpädevuste kujundamine tunni- ja koolivälises tegevuses on kirjeldatud alljärgnevas tabelis

SÜNDMUS	kultuuri ja väärtuspädevus	sotsiaalne ja kodanikupädevus	enesemääratluspädevus	õpipädevus	suhtuspädevus	matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	ettevõtlikkuspädevus	digipädevus
Jukukooli laager	*	*	*		*			
1. september	*	*			*			
Spordipäev		*	*	*	*		*	
Jukude pidu		*	*		*			
Looduse nädal				*		*	*	*

SÜNDMUS	kultuuri ja väärtuspädevus	sotsiaalne ja kodanikupädevus	enesemääratluspädevus	õpipädevus	suhtluspädevus	matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus	ettevõtlikkuspädevus	digipädevus
Õpilasesinduse valimine	*	*	*				*	*
Mälumängud	*	*	*	*	*			
Jooksupäev		*	*	*	*		*	
Euroopa keelte päeva tähistamine	*			*	*		*	*
Õpetajate päev	*	*	*	*	*	*	*	*
Aktiivilaager	*	*	*	*	*	*	*	*
Kadri-Mardi võrkpalliturniir		*	*	*	*		*	
Suur jäljendusvaadend	*	*	*	*	*		*	*
Saaremaa Miniteaduspäevad	*	*		*	*	*	*	*
Sisekergejõustikuvõistlused		*	*	*	*		*	
Nostalgiaõhtu	*	*	*					
Mälestuspäev	*	*	*	*				
Jõulupeod	*	*	*	*	*	*	*	*
Kabaree-etendused	*	*	*	*	*	*	*	*
Õpetajate uurimistöde konverents	*	*	*	*	*	*	*	*
Sünnipäevaaktus	*	*	*					
A. Raudkatsi nimeline võistutantsimine	*	*	*	*	*	*	*	*
Jukukool	*	*	*	*	*	*	*	*
Vabariigi aastapäeva tähistamine	*	*	*	*	*			
Saaremaa Miniteatripäevad	*	*	*	*	*	*	*	*
Laululinnu valimine	*	*	*	*	*		*	
Jalgpalli turniirid	*	*	*	*	*			
Viimase kella päevad lõpuklassidele	*	*	*		*		*	*
Kevadnädal	*	*	*	*	*	*	*	*
Õpilaste kunsti- ja käsitöö näitus	*	*	*	*	*			
Direksiooni vastuvõtt parimatele õpilastele ja nende vanematele	*	*		*	*			
Kooli kevadkontsert	*	*	*	*	*	*	*	*
Praktika	*	*	*	*	*	*	*	*
Lõpuaktused	*	*	*	*	*	*	*	*

- (6) Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

- (7) Kooli õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:
- 1) keel ja kirjandus;
 - 2) võõrkeeled;
 - 3) matemaatika;
 - 4) loodusained;
 - 5) sotsiaalsained;
 - 6) kunstained;
 - 7) tehnoloogia;
 - 8) kehaline kasvatus.
- (8) Ainekavades esitatakse klassiti õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskuseti. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakuid väljendavaid õpitulemusi numbriliselt ei hinnata, vaid antakse nende saavutatuse kohta õpilasele sõnalist tagasisidet.

2. jagu Õppekorraldus põhikoolis

§ 4. Põhikooli kohustuslikud ja valikõppeained

- (1) Kooli õppekavas on esitatud järgmised kohustuslike õppeainete ainekavad:
- 1) keel ja kirjandus: eesti keel, kirjandus (lisa 1);
 - 2) võõrkeeled: A-võõrkeel ja B-võõrkeel (lisa 2);
 - 3) matemaatika: matemaatika (lisa 3);
 - 4) loodusained: loodusõpetus, bioloogia, geograafia, füüsika, keemia (lisa 4);
 - 5) sotsiaalsained: inimeseõpetus, ajalugu, ühiskonnaõpetus (lisa 5);
 - 6) kunstained: muusika, kunst (lisa 6);
 - 7) tehnoloogia: tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus (lisa 7);
 - 8) kehaline kasvatus: kehaline kasvatus (lisa 8).
- (2) A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt, B-võõrkeelena õpitakse vene või saksa keelt.
- (3) Kooli õppekavas on esitatud järgmised valikõppeainete ainekavad:
- 1) usundiõpetuse ainekava (lisa 9);
 - 2) informaatika ainekava (lisa 10).

§ 5. Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati

- (1) 1. – 4. klassi eesti keel on vastavalt osaoskustele jagatud kolmeks õppeaineiks: keeleõpetus, kirjatehnika, lugemine.
- (2) Põhikool tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt klassidele esitatud nädala õppetundide mahu:

	1.	2.	3.	I ka	4.	5.	6.	II ka	7.	8.	9.	III ka
1) keeleõpetus	3	2	2	7	2			2				
2) kirjatehnika	1	1	1	3	1			1				

3) lugemine	3	3	3	9	3			3				
4) eesti keel						4	3	7	2	2	2	6
5) kirjandus						2	2	4	2	2	2	6
6) A-võõrkeel		2	3	5	3	4	3	10	3	3	3	9
7) B-võõrkeel							3	3	3	3	3	9
8) matemaatika	3	4	5	12	5	4	5	14	5	4	5	14
9) loodusõpetus	1	1	1	3	2	2	3	7	2			2
10) geograafia									1	2	2	5
11) bioloogia									1	2	2	5
12) keemia										2	2	4
13) füüsika										2	2	4
14) ajalugu						1	2	3	2	2	2	6
15) inimeseõpetus		1	1	2		1	1	2	1	1		2
16) ühiskonnaõpetus							1	1			2	2
17) muusika	2	2	2	6	2	1	1	4	1	1	1	3
18) kunst	2	1	2/1	4,5	3/1	1	1	3	1	1	1	3
19) tööõpetus	1	2	1/2	4,5								
20) käsitöö ja kodundus; tehnoloogiaõpetus					-/2	2	2	6	2	2	1	5
21) kehaline kasvatus	3	3	3	9	3	3	2	8	2	2	2	6
valikained	1	1	1	3	1	3	1	5	2	1		3
Maksimaalne nädalakoormus	20	23	25		25	28	30		30	32	32	

§ 6. Põhikooli valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted

- (1) Põhikool võimaldab õpilasele õppe valikainetes alljärgnevas tunnijaotusplaanis vastavalt klassidele esitatud nädala õppetundide mahus:

	1.	2.	3.	I ka	4.	5.	6.	II ka	7.	8.	9.	III ka
1) usundiõpetus												
2) informaatika	1	1	1	3	1	1		2	1			1
3) keel/loodus/matem						2	1	3	1	1		2
Kokku	1	1	1	3	1	3	1	5	2	1		3

- (2) Riiklikus õppekavas ette nähtud vaba tunnimaht on jaotatud järgmiselt:
1. klassi 2 tundi – kehaline kasvatus 1 tund, informaatika 1 tund
 2. klassi 4 tundi – A-võõrkeel 2 tundi, matemaatika 1 tund, informaatika 1 tund
 3. klassi 2 tundi – matemaatika 1 tund, informaatika 1 tund
 4. klassi 4 tundi – eesti keel 1 tund, matemaatika 1 tund, informaatika 1 tund; kunst 1 tund
 5. klassi 5 tundi – eesti keel 1 tund, A-võõrkeel 1 tund, informaatika 1 tund, suunale keel/loodus/matem 2 tundi
 6. klassi 1 tund – suunale keel/loodus/matem 1 tund
 7. klassi 2 tundi – informaatika 1 tund, suunale keel/loodus/matem 1 tund

8. klassi 1 tund – suunale keel/loodus/matem 1 tund
9. klassi 1 tund – matemaatika 1 tund

(3) Valikainete valimise põhimõtted on alljärgnevad:

- 1) Alates 5. klassist toimub kogu lennu õpetamine kolmes rühmas suunaga keel – loodus – matemaatika punktis (1) kirjeldatud mahus. Selleks jaguneb lend kolmeks võrdseks grupiks – üks grupp tegeleb keelega, teine grupp loodusega ja kolmas grupp matemaatika ja informaatikaga. Valikaine hindamine toimub trimestritena ning iga õpilane osaleb õppeaastas kõigis valikutes.
- 2) Usundiõpetust õpetatakse korraga kõigile samas kooliastmes õppida soovijaile. Õpetamine toimub valikainete tunnimahu piires. Valides usundiõpetuse, loobub õpilane sellele klassile pakutavast muust valikainest.

3. jagu

Õppekorraldus gümnaasiumis

§ 7. Gümnaasiumi kohustuslikud ja valikkursused

- (1) Kooli õppekavas on esitatud järgmised õppeainete ning kursuste ainekavad:
 - 1) keel ja kirjandus: kohustuslikud õppeained – eesti keel, kirjandus; valikkursused – „Kõne ja väitlus”, „Kirjandus ja ühiskond”, „Draama ja teater” (lisa 1);
 - 2) võõrkeeled: B2 keeleoskustasemel võõrkeelt, kus lisaks kohustuslikele kursustele on kaks valikkursust, ja B1 keeleoskustasemel võõrkeelt, kus lisaks kohustuslikele kursustele on neli valikkursust. (lisa 2);
 - 3) matemaatika: kohustuslik – lai matemaatika; valikkursused – „Loogika”, „Planimeetria I. Kolmnurkade ja ringide geomeetria” (lisa 3);
 - 4) loodusained: kohustuslikud õppeained – bioloogia, geograafia (loodusgeograafia), keemia, füüsika; valikkursused – „Mehhatroonika ja robotika”, „3D-modelleerimine”, „Joonestamine” (lisa 4);
 - 5) sotsiaalsed: kohustuslikud õppeained – ajalugu, ühiskonnaõpetus, inimeseõpetus, geograafia (inimgeograafia); valikkursused – „Üldajalugu – maailma ajalugu: tsivilisatsioonid väljaspool Euroopat”, „Inimene ja õigus”, „Globaliseeruv maailm”, „Sissejuhatus filosoofilisse mõtlemisse”, „Tänapäeva filosoofilised küsimused” (lisa 5);
 - 6) kunstained: kohustuslikud õppeained – muusika, kunst (lisa 6);
 - 7) kehaline kasvatus: kohustuslik õppeaine – kehaline kasvatus; valikkursused – „Kehalised võimed ja liikumisoskused”, „Liikumine välistingimustes” (lisa 8);
 - 8) usundiõpetuse valikkursused – „Inimene ja religioon”, „Eesti usuline maastik” (lisa 9);
 - 9) valikkursus „Informaatika“ (lisa 10);
 - 10) riigikaitse valikkursused – „Riigikaitse”, „Praktiline õpe välilaagris” (lisa 11);
 - 11) majandus- ja ettevõtlusõppe valikkursused – „Majandusõpetus” (lisa 12);
 - 12) valikkursus „Uurimistö alused” (lisa 13);
 - 13) valikkursus „Fotograafia“ (lisa 14);
 - 14) valikkursus „Karjääriõpetus“ (lisa 15);
 - 15) valikkursus „Reklaamiõpetus“ (lisa 16);
 - 16) valikkursus „Autosõidu teooria“ (lisa 17).
- (2) B2 keeleoskustasemel õpitakse inglise, vene või saksa keelt, B1 keeleoskustasemel õpitakse inglise, vene, saksa või prantsuse keelt.

§ 8. Gümnaasiumi tunniarvutusplaan kursuseti ja aastati

- (1) Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 105 kursust (1 kursus on 35 õppetundi), mis teeb 35 kursust aastas.
- (2) Gümnaasium võimaldab õppe kolmes õppesuunas: humanitaar-, loodus- ja reaalsuunal.
- (3) Gümnaasium tagab õpilasele õppe kohustuslikes õppainetes alljärgnevas tunniarvutusplaanis vastavalt klassidele esitatud kursuste mahus:

	10. klass			11. klass			12. klass		
	H	L	R	H	L	R	H	L	R
Eesti keel	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kirjandus	2	2	2	2	2	2	1	1	1
B2 võõrkeel	2	2	2	1	1	1	2	2	2
B1 võõrkeel	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	4	4
Bioloogia				2	2	2	2	2	2
Geograafia (loodusgeograafia)	2	2	2						
Geograafia (inimgeograafia)				1	1	1			
Keemia	2	2	2	1	1	1			
Füüsika	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Ajalugu	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Ühiskonnaõpetus							2	2	2
Inimeseõpetus							1	1	1
Muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	1	1	1	1	1	1			
Kehaline kasvatus	2	2	2	2	2	2	1	1	1
KOKKU	25	25	25	24	24	24	20	20	20

- (4) Õpilase kohustusliku õppekoormuse hulka arvatakse valikkursusena õpilasuurimus või praktiline töö, mille maht on kaks kursust.
- (5) Lisaks punktis (1) esitatud kursustele on kohustuslikud järgmised õppesuunast tulenevad kursused:

	10. klass			11. klass			12. klass		
	H	L	R	H	L	R	H	L	R
Üldajalugu – väljaspool Euroopat	1								
Sissejuhatus filosoofiasse				1					
Tänapäeva filosoofilised küsimused							1		
Inimene ja õigus							1		
Saaremaa giidindus				1					
Ik kõnelevate maade kult ja kirj	1								

Maiskonna lugu				1					
Kõne ja väitlus	1								
B2 võõrkeel	2	1	1	2	2	2	1	2	2
B1 võõrkeel	1	1	1	1					
Majandus- ja ettevõtlusõpe							2	2	2
Informaatika	2	2	2						
Täiendavaid teemasid matemaatikast						1			
Kolmnurkade ja ringide geomeetria			1						
Loogika						1			
Eesti taimestik		2							
Eesti loomastik					2				
Meditiiniline bioloogia								1	
Aine ehitus. Arvutusülesanded keemias		1	1						
Orgaaniline keemia meie ümber ja meie sees					1				
Anorgaanilised ühendid praktikas					1	1			
Teoreetiline mehaanika			1						
Mõõtmise alused			1						
Matem meetodid füüsikas						1			
Matem meetodid füüsikas prakt						1			
Astronoomia									1
KOKKU SUUNAKURSUSI	8	7	8	6	6	7	5	5	5

- (6) Gümnaasiumi lõpetamiseks tuleb õpilasel valida humanitaarsuunas 8, loodussuunas 9 ja reaalsuunas 7 kursust järgmisest loetelust:

	10. klass			11. klass			12. klass		
	H	L	R	H	L	R	H	L	R
Uurimistöö alused							1	1	1
Eesti keele eksami ettevalmistus							2	2	2
B2 võõrkeele eksami ettevalmistus							2	2	2
Matemaatika eksami ettevalmistus							2	2	2
Draama ja teater				1					
Kõne ja väitlus		1	1						
Kirjandus ja ühiskond							1	1	1
Liikumine välistingimustes		1							
Kehalised võimed ja liikumine							1	1	1
Inimene ja religioon	1	1	1						
Eesti usuline maastik				1	1	1			
Riigikaitse	1	1	1						
Praktiline õpe välilaagris				1	1	1			
KOKKU VALIKKURSUSI	2	4	3	3	2	2	9	9	9

(7) Lisaks punktis (6) valitud kursustele tuleb valida veel viis kursust järgmisest loetelust:

	10. klass			11. klass			12. klass		
	H	L	R	H	L	R	H	L	R
A2 võõrkeel	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Õppides loon ennast	1	1	1						
Joonestamine							1	1	1
Programmeerimise alused	1	1	1						
Mehhatroonika ja robotika				1	1	1			
Globaliseeruv maailm							1	1	1
Reklaamiõpetus				1	1	1			
Fotograafia				1	1	1			
Autosõidu teooria				1	1	1			
Koostöö ja ettevõtlikkus				1	1	1			
Ühine liikumine ja tervis							1	1	1
KOKKU VALIKKURSUSI	3	3	3	7	7	7	5	5	5

(8) 10. klassis saab vajadusel kuni kaks valikkursust asendada põhikooli materjali kinnistamisega põhiainetes (eesti keel, inglise keel, matemaatika).

(9) Punktide (6) ja (7) valikkursustest saab igal aastal ühe kursuse asendada TÜ Teaduskooli kursusega.

(10) Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §17 lõike 4 kohaselt võib õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja kokkuleppel kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.

4. jagu

Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused, sh õppekava rakendamist toetavad tegevused, õppekäigud ja muu taoline

(1) Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud järgmised tegevused:

- 1) õpilaste ja õpetajate uurimistööd;
- 2) õppelaagrid ja -ekskursioonid, õppepraktika;
- 3) projektõppepäevad, ainepäevad ja stiiliõhtud;
- 4) temaatilised näitused;
- 5) erinevad olümpiaadid ja konkursid;
- 6) traditsioonilised ülekoolilised üritused;
- 7) üleriigiliste festivalide korraldamine;
- 8) ühisprojektid sõpruskoolidega;
- 9) üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides osalemine (n Tiigrihüpe, Socrates)
- 10) avalike suhete arendamine;

- 11) kooli ruumiprogrammi elluviimisega, allüksuste arendamisega, koolikeskkonna parandamisega jt seotud majanduslikud projektid.
- (2) Õppekava rakendamist toetavad ühistegevused ja ülekoolilised ühistegevused kirjeldatakse konkreetsemalt kooli üldtööplaanis kooskõlas haridus- ja teadusministri 25. augusti 2010. aasta määruse nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“ §-ga 4.
- (3) Ühistegevuste kavandamist, läbiviimist ja tulemuslikkuse hindamist korraldab ja koordineerib huvijuht. Kavandatavad ühistegevused toetavad üldpädevuste kujunemist.
- (4) 1. – 11. klassini viiakse kevadel läbi 3-päevane õppepraktika, mille eesmärgiks on õpitu teoreetilise osa rakendamine praktikas.

5. jagu

Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti

- (1) Vastavalt liikluseaduse § 4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:
- 1) ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;
 - 2) teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.
- (2) Kooli rolliks on vastavalt liikluseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. aasta määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“. Juhindudes Maanteeameti kodulehel antud soovitustest, kujundatakse koolis liikluskasvatuse teemade kaudu alljärgnevad üldised teadmised ja oskused ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

§ 9. I kooliaste

- (1) I kooliastmes on liikluskasvatuse eesmärgiks
- 1) ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatusgevuses;
 - 2) oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist; ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kasutamine.
- (2) I kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks jalakäija ja jalgratturi ohutu liiklemise, käitumise ja liikluses toimetuleku õpetamine, lähtudes eelkõige lapse koduümbruse liikluskeskkonnast.
- (3) I kooliastme lõpuks õpilane:
- 1) väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
 - 2) teab hädaabinumbrit 112 ja oskab ohust teatada;
 - 3) oskab ohutult evakueeruda koolihoonest;
 - 4) teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis;
 - 5) teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;

- 6) oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- 7) oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- 8) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid: helkur, turvavöö, jalgratturikiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed, päästevest, ujumisrõngas;
- 9) oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- 10) oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluis kudega sõitmiseks ohutut kohta;
- 11) oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- 12) oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta; peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- 13) oskab määrata sõidukite liikumise suunda ja hinnata liikumise kiirust;
- 14) oskab eristada valet/ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

§ 10. II kooliaste

- (1) II kooliastmes on liikluskasvatuse eesmärgiks
 - 1) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
 - 2) ohutusalaste teadmiste, oskuste, vilumuste lõimimine.
- (2) II kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.
- (3) II kooliastme lõpuks õpilane:
 - 1) väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
 - 2) oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
 - 3) oskab ohutult evakueeruda koolist;
 - 4) teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
 - 5) oskab vajadusel kasutada tulekustutustekki;
 - 6) teab lõhkekehade kaasnemaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
 - 7) oskab käituda/tegutseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
 - 8) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid: helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijuhi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed, päästevest;
 - 9) oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
 - 10) oskab hinnata sõidukite liikumissuunda-, kiirust ja kaugust;
 - 11) oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
 - 12) tunneb/teab/mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
 - 13) oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutusalaste teemakäsitluste kohta;
 - 14) oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

§ 11. III kooliaste

- (1) III kooliastmes on liikluskasvatuse eesmärgiks
 - 1) õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;

- 2) ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujunemine, praktilised ohutusosalased õppused.
- (2) III kooliastmes on liikluskasvatuse sisuks samuti erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning linna ja maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine.
 - (3) III kooliastme lõpuks õpilane:
 - 1) väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seaduskuulekas;
 - 2) oskab ohust teatada ja hinnata ohuolukorda;
 - 3) oskab ohutult evakueeruda koolist ja osutada evakueerumisel abi endast noorematele;
 - 4) teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
 - 5) oskab kustutada väikeseid tulekoldeid (lõke, süttinud rasv pannil, jne);
 - 6) teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
 - 7) oskab ohtlike ainetega kokkupuutumisel end kaitsta nende tervist kahjustava toime eest;
 - 8) oskab käituda/tegutseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
 - 9) oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
 - 10) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid: helkur, turvavöö, jalgratturi-, momootorratturi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed, päästevest;
 - 11) teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
 - 12) oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
 - 13) kirjeldab ohutu teekonna valiku põhimõtteid;
 - 14) mõistab liikluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
 - 15) on teadlik ohutusosalastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;
 - 16) oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti (liiklus)ohutusosalast olukorda teiste riikidega.

§ 12. Gümnaasium

- (1) Gümnaasiumis on liikluskasvatuse eesmärgiks
 - 1) õigete ohutust tagavate hoiakute kujundamine, mis loob eelduse ohutu käitumise väärtustamisele;
 - 2) gümnaasiumis ohutusosalane õpetus laiendab ja süvendab põhikoolis omandatud ohutusosalaseid hoiakuid, teadmisi, oskusi ja vilumusi.
- (2) Gümnaasiumis on liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutusosalaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid.
- (3) Gümnaasiumi lõpuks õpilane:
 - 1) väärtustab ohutust, on teadlik riskikäitumise tagajärgedest;
 - 2) oskab hinnata ohuteguri suurust, teadvustab õnnetuse ahelreaktsiooni võimalikkuse;
 - 3) oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid;
 - 4) mõistab ohtlike ainete tähistuse põhimõtteid;

- 5) oskab tulekahju korral tegutseda, teisi aidata ja juhendada, anda esmaabi tulekahjus kannatanuile;
- 6) teab, et pidurdus- ja peatumisteedkonna pikkus sõltub sõiduki kiirusest, tee- ja ilmastikuoludest (vihm, lumi, jää);
- 7) oskab abistada ja anda esmaabi uppumisohtu sattunud inimesele;
- 8) tunneb liikluseeskirja nõudeid jalakäijale ja juhile;
- 9) on seaduskuulekas ning tal on oskused, mis toetavad tema enda ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust erinevates liiklusolukordades nii jalakäijana, sõitjana kui ka juhina;
- 10) oskab leida ja omab ülevaadet ohutusalaalastest kampaaniatest, oskab tuua võrdlusi teiste riikidega;
- 11) oskab koostada riskianalüüsi silmas pidades kooliümbruse (liiklus)keskkonda, teeb ettepanekuid ohutuse suurendamiseks.

6. jagu

III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

§ 13. Loovtöö mõiste ja eesmärgid

- (1) Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud. Õpilane vormistab sõltumata liigist oma töö eesmärkide protsessi ning peamiste tulemuste kohta kirjaliku kokkuvõtte ning esitleb seda kaitsmisel hindamiskomisjonile.
- (2) Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:
 - 1) õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu;
 - 2) õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
 - 3) õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
 - 4) üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;
 - 5) õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

§ 14. Loovtööde korralduse üldpõhimõtted

- (1) Direktor kinnitab:
 - 1) loovtööde üldise korralduse koordineerija, kelleks on üldjuhul projektõppe õppealajuhataja, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine;
 - 2) loovtööde hindamiskomisjonid ja kaitsmiste graafiku
- (2) Koordinaator:
 - 1) tagab õpilaste asjakohase informeerimise;

- 2) kinnitab loovtööde teemad ja juhendajad (kui juhendaja on väljastpoolt kooli, peab olema kaasjuhendaja ka oma koolist);
- 3) väljastab loovtöö päevikud ning koostöös klassijuhatajatega jälgib tööprotsessi sujumist. Vajadusel leiab võimalused õpilase täiendavaks abistamiseks.
- 4) korraldab loovtööde esitlemised ja hindamiskomisjonide töö.

§ 15. Loovtööde läbiviimise ja hindamise ajakava

- (1) Saaremaa Ühisgümnaasiumis viiakse loovtöö läbi 8. – 9. klassi jooksul hiljemalt 9. klassi teise veerandi lõpuks:
- (2) Teisel õppeveerandil viiakse 8. klassi õpilastele läbi eelnev teavitamine tutvustamaks loovtööde mõistet, eesmärke ja liike ning korralduse põhimõtteid.
- (3) Kolmanda õppeveerandi alguses tutvustatakse 8. klasside õpilastele loovtöö võimalikke teemasid ja juhendajaid. Kolmanda veerandi lõpuks kinnitatakse teemad ja juhendajad ning väljastatakse loovtöö päevik.
- (4) 8. klassi neljanda ja 9. klassi esimese õppeveerandi kestel jälgib koordinaator koostöös klassijuhatajatega loovtöö koostamisprotsessi. Protsessi jälgimise aluseks on loovtöö päevik.
- (5) Hiljemalt 9. klassi kolmanda õppeveerandi lõpus toimuvad loovtööde esitlused ning hindamine.

§ 16. Loovtöö teema valimine ja kinnitamine

- (1) Neljanda veerandi teise nädala jooksul tehakse 8. klasside õpilastele teatavaks võimalikud loovtöö teemad ja juhendajad, mis pannakse üles kooli infostendile ning koduleheküljele.
- (2) Pärast teemade tutvustamist valivad õpilased juhendaja, koostöös täpsustatakse teema ja loovtöö liik. Nii teema kui ka juhendaja kinnitatakse koordinaatori poolt neljanda veerandi lõpus enne eksamiperioodi algust. Õpilase tugiisikuks juhendaja ja teema valimisel on klassijuhataja, kelle ülesandeks on õpilaste loovtöö koostamisprotsessi jälgimine.

§ 17. Loovtöö koostamisprotsess ja juhendamine

- (1) Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt. Kollektiivse töö puhul peab iga õpilane vormistama oma kirjaliku kokkuvõtte ning seda ise hindamiskomisjonile esitlema.
- (2) Loovtöö koostamisel ja juhendamisel tuleb lähtuda järgmistest põhimõtetest:
 - 1) õpetajate ja õpilaste töökoormus ei tohiks oluliselt suureneeda, selleks koostatakse ajakava, mis fikseeritakse loovtöö päevikus. Näiteks võiks juhendamine toimuda üle nädala, kaks korda kuus;
 - 2) ühele juhendajale ei tohi langeda liigsuur koormus, seetõttu võib juhendajal olla maksimaalselt 3 õpilast või 2 rühma;

- 3) loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas. Õpetaja kohtub juhendatava(te)ga vähemalt neli korda.
- 4) juhendaja roll on suunav:
 - aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
 - soovib vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
 - jälgib töö vastavust sisulisele ja vormistamise nõuetele ning ajakava täitmist;
 - nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
 - täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse ;
 - nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.
- 5) tööd võib juhendada ka kooliväline inimene, kuid siis määratakse teine juhendaja koolist.
- 6) loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks on 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisele kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd.

- (3) Näide õpilase loovtöö koostamise ajalisest mahust

õpilane	tunde
planeerimine	2
juhendajaga koos	4
tegevus	6
viimistlus	2
ettekanne	1
kokku tunde	15

- (4) Juhendaja suunab silmapaistvate loovtööde autoreid osalema konverentsidel, konkurssidel jne.

§ 18. Loovtöö kirjaliku kokkuvõtte vormistamine

- (1) Loovtöö kirjaliku kokkuvõtte koostavad sõltumata töö liigist kõik õpilased. Üldjuhul vormistatakse kokkuvõtte artiklipõhisena, mis sisaldab järgmisi osi:

- 1) sissejuhatus;
- 2) meetodid;
- 3) tulemused;
- 4) arutelu;
- 5) kasutatud allikad.

Artikli näidistega saab tutvuda ajakirja Akadeemiake paber- või veebiväljaannetes.

- (2) Uurimistöö peab sisaldama järgmisi osi:

- 1) tiitelleht;
- 2) sisukord;
- 3) sissejuhatus, mis tutvustab teemat, põhjendab selle valikut ning avab eesmärgid;
- 4) nummerdatud peatükkidena vormistatud sisuline osa, kus kirjeldatakse võimalikku eeltööd kirjandusega, kasutatud meetodeid, töö läbiviimise protsessi, kollektiivse töö puhul õpilase panust ning saavutatud tulemusi;
- 5) kokkuvõtte, kus esitatakse hinnang tehtud tööle ning põhijäreldused;
- 6) kasutatud kirjanduse (materjalide) nimekiri.

- (3) Kokkuvõtte vormistatakse arvutil, järgides Saaremaa Ühisgümnaasiumi uurimistööde ja referaatide koostamise ja vormistamise juhendi nõudeid.

- (4) Kõik kasutatud allikad tuleb loetleda kokkuvõtte lõpus esitatud nimekirjas.
- (5) Kõikidele kasutatud allikatele tuleb kokkuvõttes vormikohaselt viidata.
- (6) Uurimistöö koostamise korral eraldi aruannet ei vormistata.

§ 19. Kaitsmine

- (1) Loovtöö lõpeb avaliku kaitsmisega, mis toimub teise veerandi lõpus või kolmanda alguses.
- (2) Kaitsmisele pääsemiseks tuleb õpilasel hiljemalt nädal enne kaitsmist esitada kaitsmiskomisjonile loovtöö kokkuvõtte koos juhendajapoolse hinnanguga. Võimalusel tuleb esitada ka valminud loovtöö.
- (3) Kaitsmisettekanne on suuline. See koosneb järgmistest osadest:
 - 1) sissejuhatus (töö eesmärgid, teema valiku põhjendus);
 - 2) töö sisu (töö käik, kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul ka iga õpilase panuse kirjeldus);
 - 3) kokkuvõtte (hinnang tehtud tööle, põhijäreldused).
- (4) Kaitsmisettekande pikkuseks on kuni 5-10 minutit, millele järgneb kuni 5-minutiline diskussioon.
- (5) Kollektiivse töö puhul on osalevad kaitsmisettekande esitlemisel kõik õpilased.
- (6) Kaitsmiskomisjon on vähemalt kolme liikmeline ning üldjuhul koosneb loovtöö valdkonnaga seotud aineõpetajatest. Komisjoni tööd juhivad komisjoni esimees. Komisjoni esimees ja koosseis kinnitatakse direktori poolt.

§ 20. Hindamine

- (1) Loovtöid hindab kaitsmiskomisjon lähtuvalt kehtestatud loovtööde hindamisjuhendist.
- (2) Kollektiivse töö puhul hinnatakse iga õpilast eraldi.
- (3) Hinnang antakse järgmistele komponentidele:
 - 1) töö sisu: töö vastavus teemale, seotud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; omaloomingulise ja kunstitöö puhul hinnatakse ideed, selle originaalsust ja teostust
 - 2) loovtöö protsess: õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisoskust;
 - 3) loovtöö vormistamine: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine, viitamine.
 - 4) loovtöö esitlemine: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.
- (4) Kui loovtöö ja selle kaitsmine hinnatakse puuduliku hindegaga, siis korraldatakse korduskaitsmine.

- (5) Loovtöö nimetus kantakse põhikooli lõputunnistusele.

7. jagu

Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus

- (1) Õpilasuurimus ja praktiline töö on koolis korraldatud vastavalt ja kooskõlas haridus- ja teadusministri 12. oktoobri 2011. aasta määrusega nr 62 „Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord“.
- (2) Õpilasuurimuse ja praktilise töö eesmärgiks on õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine:
- 1) uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
 - 2) teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus;
 - 3) töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise ning sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimise ja rakendamise oskus;
 - 4) tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;
 - 5) teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuurimuse puhul) oskus;
 - 6) oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus;
 - 7) töö korrektse vormistamise oskus;
 - 8) kokkuvõtte ja resümee koostamise oskus;
 - 9) töö kaitsmise oskus.
- (3) Õpilasuurimust ja praktilist tööd saab ette valmistada kõikides gümnaasiumi riiklikus õppekavas esitatud teemavaldkondades.
- (4) Õpilasuurimuse ja praktilise töö protsessi koordineerib koolis direktori poolt määratud koordinaator.
- (5) Õpilasuurimust võib juhendada isik, kes ei ole kooli töötaja. Sel juhul määratakse õpilasele koolipoolne juhendaja, kes jälgib, et õpilane peaks kinni ajakavast ja järgiks töö ülesehitusele ja vormistamisele esitatud nõudeid.
- (6) Tulenevalt gümnaasiumi riikliku õppekava § 11 lõikest 3¹, arvatakse õpilase minimaalse kohustusliku õppekoormuse hulka valikkursusena õpilasuurimuse või praktilise töö maht, milleks on koolis määratud 70 õppetundi (2 kursust).
- (7) Tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 31 lõikest 6 tuleb gümnaasiumi lõpetamiseks õpilasuurimus või praktiline töö sooritada rahuldavalt.

8. jagu

Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

§ 21. Käitumise ja hoolsuse hindamine põhikoolis

- (1) Kool annab õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kaks korda õppeaastas eKooli kaudu.

- (2) Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse: kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.
- (3) Käitumist ja hoolsust hindavad aineõpetajad, kellel on antud klassiga nädalas kolm või rohkem kui kolm tundi. Vähema tundide arvuga õpetajad saavad oma ettepanekud teha klassijuhatajale. Klassijuhataja kannab tunnistusele käitumise ja hoolsuse koondhinde aineõpetajate hinnete keskmisena.
- (4) Käitumist hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“.
 - 1) Käitumishindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kelle üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide ja kooli kodukorra järgimine on harjumuspärane igas olukorras.
 - 2) Käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes enamasti järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning kooli kodukorra nõudeid.
 - 3) Käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ja suunamist.
 - 4) Käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes pidevalt eirab kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate nõudmistele.
 - 5) Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ ka korduva põhjuseta puudumise korral või üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.
- (5) Hoolsust hinnatakse hinnetega „eeskujulik“, „hea“, „rahuldav“ ja „mitterahuldav“.
 - 1) Hoolsushindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse alati kohusetundlikult, õpib kõiki aineid võimetekohaselt, on õppeülesannete täitmisel püüdlük, hoolas ja iseseisev, ilmutab omaalgatust ja viib alustatud töö lõpuni, õppevahendid on alati olemas ja korras.
 - 2) Hoolsushindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes suhtub õppeülesannetesse kohusetundlikult, on iseseisev ja hoolikas ning õpib võimetekohaselt, õppevahendid on olemas ja korras.
 - 3) Hoolsushindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt täidab oma õppeülesandeid, kui ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt, õppevahendid on üldiselt olemas ja korras.
 - 4) Hoolsushindega „mitterahuldav“ hinnatakse, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetesse lohakalt ja vastutustundetult, ei täida tundides õpetajate nõudmisi, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded, õppevahendid sageli puuduvad ja ei ole korras.
- (6) Nõuded õpilase käitumisele esitatakse kooli kodukorras.
- (7) Käitumishinne ei kajasta teadmisi.

§ 22. Üleminekuksamite korraldus

- (1) Eksamite tegemise eesmärgiks on:
 - 1) kokkuvõtva pildi tekitamine ja seoste kinnistamine antud aines antud aastal;
 - 2) eksamiteks ettevalmistumise õpetamine ja harjutamine;
 - 3) erinevate eksamineerimisvormidega harjumine.

- (2) Eksamite arvu ja ained määrab kooli direktsioon koos ainekomisjonide esimeestega kindlaks iga õppeaasta septembrikuus.
- (3) Eksamitele lubatakse kõik vastava klassi nimekirjas olevad õpilased.
- (4) Eksamitest vabastatakse õpilased, kes:
 - 1) on vastavas aines kõik veerandi- või kursusehinded saanud hindeks "5" või "5-" – ettepaneku direktsioonile vabastamise kohta vastava aine eksamist teeb aineõpetaja;
 - 2) on edukalt esinenud maakonna või vabariiklikel aineolümpiaadidel – ettepaneku direktsioonile vabastamise kohta vastava aine eksamist teeb aineõpetaja;
 - 3) kuuluvad õpilasteaduse TOP – 10-sse (vabastatud kõikidest eksamitest) – vabastuse direktsioonile esitab õppealajuhataja.
- (5) Vabastuse positiivseks otsuseks peavad vastavate ainete aastahinded olema vähemalt "head" põhikooli osas, kursusehinded vähemalt "rahuldavad" gümnaasiumiosas.
- (6) 11. klassi valikeksamitest ei vabastata, välja arvatud õpilasteaduse TOP – 10-sse kuuluvad õpilased.
- (7) Õpilase eksamiperioodi võidakse direktsiooni otsusega pikendada:
 - 1) haiguse tõttu arstikirja alusel;
 - 2) osavõtu korral vabariiklikest ja rahvusvahelistest võistlustest ning olümpiaadidest vastava taotluskirja alusel.
- (8) Kooli direktori poolt kinnitatud eksamiplaan pannakse välja vähemalt kaks nädalat enne eksamite algust. Plaani koostamisel tuleb arvestada, et:
 - 1) ühel päeval võib õpilasel olla vaid üks eksam;
 - 2) vaheaeg üleminekuksamite vahel ei või olla alla kahe päeva.
- (9) Eksamite läbiviimiseks moodustab õppealajuhataja 2-liikmelised komisjonid.
- (10) Eksami vormi – suuline või kirjalik – määrab aineõpetaja ning teatab selle õpilastele ja õppealajuhatajale 1. oktoobriks.
- (11) Eksamiks vajalikud materjalid koostab aineõpetaja ja teatab need õpilastele hiljemalt kolmanda veerandi lõpuks ning esitab õppealajuhatajale kinnitamiseks 1. maiks.
- (12) Eksami tulemused protokollitakse vastava vormi kohaselt.
- (13) Eksamihinnet arvestatakse kokkuvõtva hindena.

§ 23. Hindamise korraldus põhikoolis

- (1) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk”.

- (2) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.
- (3) Järelevastamine ja järeltööde sooritamine toimub õpilase ja õpetaja vahelisel kokkuleppel. Õpetajal puudub volitusnorm sättida ajalisi piiranguid õpilase soovile järele vastata või sooritada järeltööd. Samuti puudub õpetajal volitusnorm õpilaste hindamisel arvestada asjaoluga, et hinne on saadud järelevastamise või järeltöö kaudu. Järelevastamine või järeltöö asendab eelneva hinde tingimusel, et järelevastamise või järeltöö käigus saadud hinne on eelmisest tulemusest parem.
- (4) Kokkuvõtvalt hinnatakse veerandihindega. Ühe nädalatunniga aineid on õpetajal õigus hinnata ka poolaastahindega.
- (5) Koolis kasutatakse viiepallist hindedüsteemi põhikooli riikliku õppekava §-s 21 kirjeldatud tähenduses.
- (6) Kokkuvõttev hindamine ja järgmisse klassi üleviimine toimuvad põhikooli riikliku õppekava § 22 kohaselt, põhikooli lõpetamine § 23 kohaselt.

§ 24. Hindamise korraldus gümnaasiumis

- (1) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk”.
- (2) Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.
- (3) Järelevastamine ja järeltööde sooritamine toimub õpilase ja õpetaja vahelisel kokkuleppel. Õpetajal puudub volitusnorm sättida ajalisi piiranguid õpilase soovile järele vastata või sooritada järeltööd. Samuti puudub õpetajal volitusnorm õpilaste hindamisel arvestada asjaoluga, et hinne on saadud järelevastamise või järeltöö kaudu. Järelevastamine või järeltöö asendab eelneva hinde tingimusel, et järelevastamise või järeltöö käigus saadud hinne on eelmisest tulemusest parem.
- (4) Koolis kasutatakse viiepallist hindedüsteemi gümnaasiumi riikliku õppekava §-s 17 kirjeldatud tähenduses.
- (5) Kokkuvõttev hindamine toimub gümnaasiumi riikliku õppekava § 18 kohaselt.
- (6) Õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamine toimub kooskõlas haridus- ja teadusministri 12. oktoobri 2011. aasta määrusega nr 62 „Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ning hindamise tingimused ja kord”.
- (7) Gümnaasiumis jäetakse täiendavale õppetööle õpilased, kellel mõne kursuse hinne on „puudulik” või „nõrk”.

- (8) Järgmisse klassi viiakse õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, keda jäeti täiendavale õppetööle, viiakse järgmisse klassi
 - 1) 10. klassis, kui tal ei ole üle kolme kursuse, mille hinne on „puudulik“ või „nõrk“;
 - 2) 11. klassis, kui tal ei ole üle kahe kursuse, mille hinne on „puudulik“ või „nõrk“.
- (9) 10. ja 11. klassis eksamihinne ei tohi olla „puudulik“ või „nõrk“ ning iga õppeaine kursusehinnetest üle 50% peavad olema vähemalt „rahuldavad“.
- (10) Gümnaasiumiastmel õppivaid õpilasi jäetakse klassikursust kordama õpilaste põhjendatud avalduste korral.

§ 25. Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

- (1) Gümnaasiumi lõpetamine toimub vastavalt gümnaasiumi riikliku õppekava § 18 kohaselt, kui 12. klassis ei olnud tal rohkem kui üks kursus, mille hinne on „puudulik“ või „nõrk“, hindega „puudulik“ või „nõrk“ ei tohi olla hinnatud riigieksami valikaine.

§ 26. Hinnete ja hinnangute vaidlustamine

- (1) Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast hinde teadasaamist, esitades direktori asetäitjale õppe- ja kasvatustöö alal kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega (kirjaliku töö hinde vaidlustamisel ka vastava töö).
- (2) Õpilase hindamisel koolis tekkinud eriarvamusi ja vaidlusküsimusi lahendavad õpilase või lapsevanema nõudmisel aineõpetaja, klassijuhataja ja/või direktori asetäitja õppe- ja kasvatustöö alal.
- (3) Hinde pannud õpetaja on kohustatud selgitama hindamise põhimõtteid, korda ja hindekriteeriume ning põhjendama hinde õigsust ja nõuetele vastavust.
- (4) Vajaduse korral vaatab vaidlusaluse küsimuse läbi kooli õppenõukogu, teeb otsuse ja teavitab sellest õpilast ja lapsevanemat kolme tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist.
- (5) Kui õpilane või lapsevanem ei ole kooli juhtkonna või õppenõukogu otsusega nõus, võib ta pöörduda kooli õppe- ja kasvatustegevuse üle riiklikku järelevalvet teostava ametniku poole viie tööpäeva jooksul arvates otsusest teadasaamisest.
- (6) Õpilasel ja/või lapsevanemal on õigus pöörduda ühe hinde vaidlustamise küsimuses ainult üks kord.

9. jagu

Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted, tugiteenuste rakendamise kord

§ 27. Haridusliku erivajadusega õpilane

- (1) Haridusliku erivajadusega õpilane on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed suhtlusvahendid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid), taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.
- (2) Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbi viidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitud õpilase tugevate ja arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitud, testimiste ja uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitud õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil. Individuaalse arengu jälgimise kaardi koostamise ja täitmise eest vastutab HEV koordinaator.

§ 28. Hariduslike erivajadustega õpilaste rühmad ja klassid

- (1) Põhiharidust omandavatele hariduslike erivajadustega õpilastele on õppe paremaks korraldamiseks koolis moodustatud:
 - 1) õpiabirühmad eripedagoogilise või logopeedilise abi osutamiseks – rühmatäitumuse piirnormiga 6 õpilast;
 - 2) väikeklass – rühmatäituvuse piirnormiga 4 õpilast;
 - 3) klass õpiraskustega õpilastele – rühmatäituvuse piirnormiga 12 õpilast.

§ 29. Õpiabirühma vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus

- (1) Õpiabirühma võetakse vastu ajutiste ainealaste õpiraskustega, väljakujunemata õpioskustega ning logopeediliste probleemidega põhikooli õpilane, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita põhikooli riikliku õppekava nõudeid või kes vajab õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust.
- (2) Õpilane võetakse õpiabirühma vastu aineõpetaja, HEV koordineeri ja kooli tugikomisjoni soovitusel, individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel ning lapsevanema otsusel. Lapsevanema nõusoleku korral kinnitab kooli direktor vastava otsuse.
- (3) Õpiabirühma tunnid toimuvad vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Vajadusel võib tunde läbi viia ka pärast õppetunde.
- (4) Õpilasele koostatakse õpiabitundideks vajadusel individuaalne õppekava lähtudes vastava klassi klassi- või aineõpetaja töökavast.
- (5) Õpiabirühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest.
- (6) Õpiabi rakendamise perioodi lõpul hindab HEV koordineeri koostöös õpetajate ja tugispetsialistidega õpiabi tulemuslikkust ning teeb ettepanekud vanemale ja vajaduse korral kooli direktorile edasisteks tegevusteks: õpiabi rakendamise lõpetamine; õpiabi rakendamise jätkamine samal või tõhustatud viisil; meetme vahetamine või muu meetme

lisamine; täiendavate uuringute teostamine, eriarsti, erispetsialisti või nõustamiskomisjoni poole pöördumise soovimine.

§ 30. Õpiraskustega õpilaste klassi vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus

- (1) Õpiraskustega õpilaste klassi võetakse nõustamiskomisjoni soovitusel vastu või viiakse üle õpilane, kelle erivajadus on tingitud segatüüpi spetsiifilistest arenguhäiretest.
- (2) Õppetöö korraldamisel kasutatakse kohandatud ja jõukohaseid õppematerjale, abimaterjale ning rakendatakse eripedagoogilise sekkumise põhimõtteid.

§ 31. Väikeklassi vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus

- (1) Väikeklassi võetakse nõustamiskomisjoni soovitusel vastu või viiakse üle õpilane, kelle erivajadus on tingitud:
 - 1) aktiivsuse- ja tähelepanuhäirest või
 - 2) autismi spektri häirest või
 - 3) sõltuvushäirest, mis on tingitud alkoholi, narkootilise, toksilise või psühhotroopse aine sõltuvusprobleemidest või
 - 4) muust psüühilisest seisundist tulenevast vajadusest, mis takistavad õppimist suurema arvuga õpilastega klassis.
- (2) Õpetamisel kasutatakse erivajaduse spetsiifikast tulenevat eripedagoogilist õppemetoodikat.
- (3) Kool tagab õpilasele rehabilitatsiooniplaani või sotsiaalprogrammi rakendamise või ravikuuri kättesaadavuse lapse psühhosotsiaalseks abistamiseks ning käitumise korrigeerimiseks.
- (4) Vajadusel korraldab kool psühhoteraapia teenuse kättesaadavuse vastava koolituse läbinud spetsialisti poolt.

§ 32. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus gümnaasiumis

- (1) Hariduslike erivajadustega õpilaste õpe gümnaasiumis on korraldatud vastavalt gümnaasiumi riikliku õppekava §-s 13 sätestatule.

10. jagu

Õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

- (1) Teavitamisel juhendatakse põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 55 sätestatust. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt.
- (2) Koolis klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilaste võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse koolis välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

- (3) Koolis nõustatakse vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
- (4) Koolis on tagatud õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavus õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamine ja nõustamine õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi või poolaasta algul.
- (5) Õpilasel on võimalus saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid.

11. jagu

Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

- (1) Karjääriõpe toimub koolis läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemise kaudu õpetajate kavandatud õppeprotsessi käigus. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärged arvestatakse kooli õpikeskkonna kujundamisel. Sellest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ põhikäsitus toimub klassijuhatajatunni raames. Tunnivälise tegevuse käigus saavad õpilased projekti- ja kutsepäevade, õppekäikude jms raames toetust karjääriotsuste ja eneseteostuse planeerimiseks.
- (2) Karjääriinfot edastab ning õpilasi nõustab klassijuhataja koos kooli psühholoogiga.
- (3) 8. ja 9. klassis ning 11. ja 12. klassis korraldab klassijuhataja koostöös kooli psühholoogi ja karjäärikeskustega erinevaid nõustamis- ja infotunde õpilastele.
- (4) 8. ja 9. klassis ning 11. ja 12. klassis korraldab klassijuhataja õppeasutuste infotunde ning õppekäike õppeasutustesse ja ettevõtetesse.
- (5) 8. ja 11. klassis toimuvad kevadise praktika ajal karjäärikonverentsid, kus õpilased tutvustavad üksteisele erinevaid ameteid ja edasiõppimise võimalusi.
- (6) 8. ja 9. klassis ning 11. ja 12. klassis planeerib klassijuhataja oma tegevused vastavalt valikõppeaine „Karjääriõpetus“ ainekavale.

12. jagu

Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

§ 33. Õpetajate koostöö põhimõtted

- (1) Kooli õpetajad on koondunud ainetepõhiselt kaheksasse ainekomisjoni: algklasside, eesti keele ja ajaloo, hev-klasside, kaunite kunstide, kehalise kasvatus, loodusainete, matemaatika ja võõrkeele ainekomisjoni. Ainekomisjoni tööd koordineerib ainekomisjoni esimees.
- (2) Ainekomisjonisene koostöö toimub ainekomisjonide koosolekutel ning ainekomisjoni korraldatavatel üritustel. Ainekomisjonide vahelist koostööd planeeritakse ning viiakse ellu ainekomisjoni esimeeste koosolekute kaudu. Koosolekutel osalevad

õppealajuhataja, huvijuht ja ainekomisjoni esimehed. Koosolekul seatakse tegevused õppeaasta eesmärkide saavutamiseks, sh õppekava arendustegevused ja personali täienduskoolitused, sh sisekoolitused.

- (3) Koosolekul arutatakse läbi järgmise kuu eesmärgistatud tunniväliste ühistegevuste toimumise õppetunni ajal. Koos leitakse, millise ainekomisjoni õpetajad saavad ühistegevuse tulemuslikkuse saavutamisele kõige enam panustada.
- (4) Vastava ainekomisjoni aineõpetaja on kohustatud kaasa aitama õppetunni ajal toimuva eesmärgistatud tunnivälise ühistegevuse tulemuslikkuse saavutamisele. Selleks lubab ta õpilased tunnist ühistegevusele ning võtab ka ise sellest osa.
- (5) Õppeaasta kokkuvõtte ning hinnang õppeaasta eesmärkide tulemustele antakse juunikuus töötajate üldkoosolekul. Kokkuvõtte tegemise aluseks on kooli arengukava ja õppeaasta eesmärkide täitmise, tegevuste ja saavutatud tulemuste analüüs. Üldkoosolekul lepitakse kokku järgmise õppeaasta eesmärkide lähtekohad.

§ 34. Õpetajate töö planeerimise põhimõtted

- (1) Õpetamise aluseks ei ole õppesisu, vaid õppetulemused. Õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üldpädevused ning valdkonna- ja ainepädevused oleksid saavutatud.
- (2) Õpetaja ehitab õppeprotsessi üles paindlikult, et järgida põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 37 esitatud nõuet: õpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut ning vajaduse korral kohandavad õpet õpilase vajaduste kohaselt.
- (3) Õpetaja töö planeerimine toimub alljärgnevalt:
 - 1) esmalt määratletakse õpitulemused, mida õppimise ja õpetamise kaudu soovitakse saavutada;
 - 2) määratletud õpitulemused seostatakse üldpädevustega, läbivate teemadega ning leitakse lõimingu võimalused;
 - 3) kavandatakse õpitulemustes sisalduvatest väljundverbidest tulenevalt hindamine;
 - 4) lõpuks valitakse lähtuvalt õpitulemustest ja hindamismeetoditest tulenevalt õpetamismeetodid.
- (4) Õppeveerandi, poolaasta või kursuse algul teeb õpetaja õpilastele eKooli kaudu teatavaks:
 - 1) peamised õppeteemad;
 - 2) vajalikud õppevahendid;
 - 3) hindamise korralduse.
- (5) Õpetaja töökava vorm on vaba, kuid see peab sisaldama järgmist infot:
 - 1) õppeaine/kursuse nimetus;
 - 2) õpetaja nimi;
 - 3) klass, kellele kava koostatakse;
 - 4) kava koostamise periood (veerand, poolaasta, kursus);
 - 5) taotletavad õpitulemused;
 - 6) kokkuvõttev hindamine ehk õpitulemuste hindamise meetod ja hindamiskriteeriumid;

- 7) peamised õppetegevused õpitulemuste saavutamiseks;
 - 8) vajalikud õppematerjalid ja -vahendid.
- (6) Õpetaja laeb töökava üles eKooli vastavasse keskkonda.

13. jagu

Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

- (1) Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega. Direktor otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse. Kooli õppekava uuendamist ja täiendamist võib taotlelda iga asjast huvitatud isik.
- (2) Kui kooli õppekava uuendamise või täiendamise vajadus on tingitud muudatustest õigusaktides, siis algatab kooli õppekava muutmise direktor.
- (3) Kui direktor on otsustanud kooli õppekava uuendamise ja täiendamise vajaduse, siis kutsub direktor kokku töörühma, lähtudes põhikooli riikliku õppekava § 24 lõikes 3 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 19 lõikes 3 esitatud sättest, kes valmistab ette kooli õppekava muudatused.
- (4) Direktor esitab kooli õppekava uuendamise või täiendamise eelnõu enne selle kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
- (5) Direktor vaatab hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukogu arvamused läbi. Kui hoolekogu, õpilasesindus või õppenõukogu on leidnud, et kavandatavad õppekava muudatused on vastuolus kehtiva õigusega, siis kutsub direktor kokku töörühma, kes viib kooli õppekava muudatused vastavusse kehtiva õigusega.
- (6) Tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 on kooli õppekava kehtestajaks direktor. Kooskõlas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 71 lõikega, toimub kooli õppekava kehtestamine käskkirjaga.
- (7) Kool avalikustab, tulenevalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 69 lõikes 1 sätestatud nõudest, kooli õppekava koos muudatustega kooli veebilehel ja loob kooli raamatukogus võimalused kooli õppekavaga tutvumiseks.